

ฉัหมัสนวนานิสงส์ ๕

อานิสงส์แห่งการฟังธรรม ๕ ประการ

ฉัหมัสนวนานิสงส์ หมายถึง อานิสงส์หรือประโยชน์ที่เกิดจากการฟังพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าอย่างตั้งใจ ด้วยใจเปิดกว้าง พร้อมที่จะเรียนรู้และนำไปปฏิบัติ

คำว่า

- ฉัหมมะ = พระธรรม คำสอน ความจริง
- สนวนะ = การฟัง
- อานิสงส์ = ผลดี คุณประโยชน์

ดังนั้น

ฉัหมัสนวนานิสงส์ คือ ผลดีที่เกิดจากการฟังธรรม
พระพุทธองค์ตรัสว่า การฟังธรรมเป็นหนึ่งในมงคล ๓๘ ประการ
"กาลเลน ฉัหมัสนนัง เอตัมมังคละมุตตมัง"
"การฟังธรรมตามกาล เป็นมงคลอันสูงสุด"

ความหมายโดยรวม

การฟังธรรมเปรียบเหมือน

- การเติมน้ำให้ต้นไม้
- การเติมเชื้อเพลิงให้ชีวิต
- การเปิดหน้าต่างให้แสงสว่างเข้ามาในใจ

หากไม่ฟังธรรม ใจมักถูกครอบงำด้วย

- ความหลง
- ความเห็นผิด
- อคติ
- กิเลส

แต่เมื่อฟังธรรม ปัญญาจะค่อย ๆ เจริญขึ้น

๑. ได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง

อัสสุตัง สุณาคี

ความหมาย ผู้ฟังธรรมย่อมได้รับความรู้ใหม่ ได้รับสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน

มุมมองทางโลก

โลกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คนที่ไม่เรียนรู้สิ่งใหม่ ย่อมล้าหลัง

ตัวอย่าง

การฟังครู
การอ่านหนังสือ
การเข้าร่วมสัมมนา
ล้วนทำให้ได้ความรู้ใหม่

มุมมองทางธรรม

หลายคนไม่เคยรู้เรื่อง

- กฎแห่งกรรม
- ไตรลักษณ์
- อริยสัจ ๔
- มรรค ๘

เมื่อฟังธรรมจึงได้เปิดโลกทัศน์ใหม่

วิธีปฏิบัติ

- ฟังธรรมสม่ำเสมอ
 - อ่านพระไตรปิฎก
 - ศึกษาจากครูบาอาจารย์
-

ประโยชน์

- เพิ่มพูนความรู้
 - เปิดมุมมองใหม่
 - พัฒนาปัญญา
-

๒. เข้าใจสิ่งที่เคยฟังแล้วให้ชัดเจนขึ้น

สู่ตั้ง ปริโยทาเปติ

ความหมาย สิ่งที่เคยได้ยินแล้ว แต่ยัง ไม่เข้าใจ เมื่อฟังซ้ำ ย่อมเข้าใจลึกซึ้งขึ้น

มุมมองทางโลก

นักเรียนอ่านหนังสือรอบเดียว อาจยังไม่เข้าใจ แต่เมื่อทบทวนหลายครั้ง ความเข้าใจจะเพิ่มขึ้น

มุมมองทางธรรม

ธรรมะหลายเรื่อง ต้องฟังซ้ำหลายครั้ง จึงเห็นความละเอียดลึกซึ้ง

ตัวอย่าง

เรื่องอนิจจัง ตอนแรกเข้าใจเพียงว่า "ทุกอย่างเปลี่ยนแปลง" ต่อมาจึงเข้าใจถึงความไม่อาจควบคุมได้

วิธีปฏิบัติ

- ฟังธรรมเรื่องเดิมซ้ำ
 - จดบันทึก
 - สนทนาธรรม
-

ประโยชน์

- เข้าใจธรรมลึกขึ้น
 - เกิดปัญญามากขึ้น
-

๓. บรรเทาความสงสัยได้

กังขัง วิหนติ

ความหมาย ธรรมะช่วยคลายข้อสงสัย เกี่ยวกับชีวิต โลก กรรม และการปฏิบัติ

มุมมองทางโลก

ความสงสัยที่ถูกต้อง นำไปสู่การเรียนรู้ แต่ความสงสัยที่ไม่ได้คำตอบ นำไปสู่ความสับสน

มุมมองทางธรรม

ผู้ปฏิบัติธรรมมักมีคำถาม เช่น

- ทำไมคนดีจึงลำบาก
- กรรมมีจริงหรือไม่
- ทำไมต้องฝึกสมาธิ

การฟังธรรมช่วยตอบคำถามเหล่านี้

วิธีปฏิบัติ

- ฟังอย่างมีสติ
- ชักถามครูบาอาจารย์
- พิจารณาตามเหตุผล

ประโยชน์

- คลายความกังวล
- เพิ่มความมั่นใจ
- เดินทางถูกต้อง

๔. ทำความเห็นให้ถูกต้อง

ทิฐฐิ อหัง กโรติ

ความหมาย ทำให้เกิด

สัมมาทิฐิ คือความเห็นถูกต้องตามความจริง

มุมมองทางโลก

คนที่คิดผิด มักตัดสินใจผิด คนที่คิดถูก มักดำเนินชีวิตได้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

จากเดิมคิดว่า "โกงเล็กน้อยไม่เป็นไร" เมื่อฟังธรรม ย่อมเห็นว่าการโกงมีผลเสีย

มุมมองทางธรรม

สัมมาทิฐิ เป็นองค์แรกของอริยมรรค และเป็นรากฐานของการปฏิบัติธรรมทั้งหมด

วิธีปฏิบัติ

- ศึกษาพระธรรม
 - ฟังคำสอนที่ถูกต้อง
 - ใช้ปัญญาพิจารณา
-

ประโยชน์

- มีทิศทางชีวิตที่ถูกต้อง
 - ลดความเห็นผิด
 - เจริญในธรรม
-

๕. จิตของผู้ฟังย่อมผ่องใส

จิตตมสูตร ปฐกถา

ความหมาย เมื่อเข้าใจธรรม จิตใจย่อมสงบ สบาย เบิกบาน ผ่องใส

มุมมองทางโลก

คนที่ได้รับคำแนะนำดี ๆ มักมีกำลังใจ มีความหวัง และมองโลกดีขึ้น

มุมมองทางธรรม

ธรรมะเปรียบเสมือนน้ำเย็น ดับไฟแห่งความโลภ โกรธ หลง

ตัวอย่าง

เมื่อฟังธรรมเรื่องการปล่อยวาง ความทุกข์ในใจก็ลดลง

วิธีปฏิบัติ

- ฟังธรรมด้วยใจเปิดกว้าง
 - นำไปใคร่ครวญ
 - นำไปปฏิบัติจริง
-

ประโยชน์

- ใจสงบ
 - ลดความเครียด
 - มีความสุขภายใน
-

เปรียบเทียบชั้นมัธยสนานิสงส์ ๕

อานิสงส์
ได้ฟังสิ่งใหม่

ผลที่ได้รับ
เพิ่มความรู้

อานิสต์
เข้าใจชัดเจน
คลายความสงสัย
เห็นถูกต้อง
จิตผ่องใส

ผลที่ได้รับ
เพิ่มปัญญา
เพิ่มความมั่นใจ
เพิ่มสัมมาทิฐิ
เพิ่มความสุข

มุมมองทางโลก

การฟังธรรมเปรียบเหมือนการศึกษาอย่างต่อเนื่องช่วยให้

- คิดดีขึ้น
- ตัดสินใจดีขึ้น
- อยู่ร่วมกับผู้อื่นดีขึ้น
- มีความสุขมากขึ้น

มุมมองทางธรรม

การฟังธรรมเป็นจุดเริ่มต้นของ

1. การฟัง (สุตมยปัญญา)
2. การคิดพิจารณา (จินตามยปัญญา)
3. การปฏิบัติจนเห็นจริง (ภาวนามยปัญญา)

จึงเป็นประตูสู่ปัญญาและความหลุดพ้น

สรุปแก่นแท้

ผู้ที่ฟังธรรมเป็นประจำ จะได้รับประโยชน์ ๕ ประการ คือ

๑. ได้รับความรู้ใหม่ เปิดโลกแห่งปัญญา
๒. เข้าใจสิ่งเดิมลึกซึ้งขึ้น เพิ่มความแตกฉาน
๓. คลายความสงสัย เกิดความมั่นใจ
๔. มีความเห็นถูกต้อง ดำเนินชีวิตไม่ผิดพลาด
๕. จิตใจผ่องใส เกิดความสุขและความสงบ

ดังนั้น การฟังธรรมจึงไม่ใช่เพียงการรับฟังข้อมูล แต่เป็นการเปิดใจรับแสงสว่างแห่งปัญญา ซึ่งค่อย ๆ เปลี่ยนชีวิตจากความมืดแห่งความไม่รู้ ไปสู่ความรู้แจ้งและความสงบสุขตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนา.

Song: ธรรม์สวณานิสงส์ ๕
(ภาษาไทย)

ท่อนนำ

เมื่อใจเปิดรับฟังธรรม
คุณรับแสงทองส่องทางไกล
พระพุทธองค์ทรงสอนไว้
ให้ปัญญาเกิดขึ้นในใจ
เพียงตั้งใจฟังด้วยศรัทธา
ชีวิตย่อมเปลี่ยนไป
ธรรมะคือแสงสว่างใหญ่
นำดวงใจพ้นความมืดมน

ท่อนที่ 1

ฟังสิ่งใหม่ที่ไม่เคยรู้
เปิดประตูแห่งปัญญา
สิ่งที่เคยฟังแล้วมา
ยิ่งเข้าใจชัดเจนขึ้นไป
ข้อสงสัยที่เคยมี
ค่อยคลี่คลายจากหัวใจ
คุณหมอกหนาที่จางหาย
เมื่อแสงอาทิตย์ส่องมา

สร้อย

ฟังธรรม ฟังธรรม ด้วยศรัทธา
ปัญญาจะค่อยงอกงาม
เปลี่ยนความมืดเป็นความสว่าง
เปลี่ยนเส้นทางให้ถูกต้อง

ท่อนที่ 2

ความเห็นผิดค่อยเปลี่ยนไป
เป็นความเห็นถูกต้องงาม
จิตใจผ่องใสทุกยาม
เมื่อธรรมะเข้ามาเยือน

ฟังแล้วคิด ฟังแล้วทำ
นำธรรมไปเป็นเพื่อน
ชีวิตจะไม่เลอะเลือน
เดินตามทางแห่งปัญญา

สร้อย

ฟังธรรม ฟังธรรม ทุกวัน
ใจนั้นผ่องใสเบิกบาน
เป็นมงคลอันยิ่งใหญ่
นำชีวิตสู่ความดี

ท่อนจบ

ได้ความรู้ ได้ความเข้าใจ
คลายสงสัยในชีวิ
เห็นถูกและใจยินดี
นี่คือคุณแห่งการฟังธรรม
พระพุทธองค์ทรงสรรเสริญ
ให้ดำเนินเป็นประจำ
ธัมมัสสวนานิสงส์ล้ำ
นำใจงามสู่พระนิพพาน